

АНЕКС II – КООРДИНАЦИОНИ МЕХАНИЗАМ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА РЕФОРМЕ УПРАВЉАЊА ЈАВНИМ ФИНАНСИЈАМА

Координациони механизам за спровођење Програма састоји се из три елемента: Управног одбора, Радне групе и Техничког секретаријата. Спровођење Програма се прати кроз извештаје о оствареном напретку¹ који се припремају два пута годишње. Дијалог са Европском комисијом се води кроз Посебну групу за реформу јавне управе² као и кроз преговоре у различитим преговарачким поглављима. Политички дијалог Програма реформе управљања јавним финансијама установљен је како би се дискутовало о спроведеним реформама са представницима цивилног друштва, међународним заједницама, донаторима и другим заинтересованим странама. Штавише, различити нивои координације у вези са реформом јавне управе и секторске буџетске подршке су коришћени у сврху координације.

Управни одбор Програма, на челу са министром финансија, одговоран је за политичку координацију на високом нивоу, и укључује државне секретаре Министарства финансија, председника ДРИ и председника Одобра за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава Народне скупштине.

Радна група за припрему и праћење спровођења Програма реформе управљања јавним финансијама (у даљем тексту : Радна група), на челу са министром финансија, са улогом да дефинише реформске мере и активности и да координира њихово спровођење, званично је основана фебруара 2015. године и састоји се од представника: Министарства финансија³, Одбора за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава Народне скупштине, Државне ревизорске институције, Министарства државне управе и локалне самоуправе, Републичког секретаријата за јавне политике РС, Управе за јавне набавке, Канцеларије за ревизију система управљања средствима Европске уније и Министарства за европске интеграције.

Технички секретаријат Програма, који се налази у Групи за програмирање пројеката финансираних из средстава ЕУ и развојне помоћи, у оквиру Сектора за међународну сарадњу и европске интеграције Министарства финансија, на челу са в.д. помоћником министра, прати ниво реализације Програма и спроводи целокупни процес координације.

Координациона структура је имала неколико формалних састанака до јуна 2017. године:

- састанак Радне групе је одржан 28. децембра 2016. године, разговарало се о коришћеној методологији за припрему Годишњег извештаја, размени искустава у процесу спровођења планираних активности, дискутовало се о изазовима и препрекама за спровођење Програма;

¹ Нацрти извештаја се достављају Управном одбору Програма на одобрење, а Влади на усвајање

² као део структуре за спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП)

³ Одељење за макроекономске и фискалне анализе и пројекције, Сектор буџета, Сектор за међународну сарадњу и европске интеграције, Сектор за фискални систем, Сектор за царински систем и политику, Сектор за интерну контролу и интерну ревизију, Сектор за контролу јавних средстава, Сектор за управљање средствима ЕУ, Пореска управа, Управа за трезор, Управа за јавни дуг и Управа царине

- састанаци Управног одбора одржани су у фебруару и децембру 2017. године када су дискутовани и верификовани извештаји о спровођењу Програма и донете препоруке за будући рад;
- Састанак Радне групе 7. јуна 2017. године био је посвећен дискусији о оствареним резултатима у оквиру Програма реформе управљања јавним финансијама, и припреми Политичког дијалога о управљању јавним финансијама за 13. јун;
- Састанак чланова Радне групе задужене за извештавање, одржаном 13. јула 2017. године, био је посвећен припреми чланова за предстојећу радионицу са *SIGMA* експертима у Врњачкој Бањи, за унапређење Извештај о спровођењу Програма и унапређење Програма реформе управљања јавним финансијама;
- На Политичком дијалогу за управљање јавним финансијама, одржаном 13. јуна 2017. године, којим је председавао министар финансија др Душан Вујовић, уз учешће представника међународне заједнице и цивилног друштва, презентован је напредак и дискутовало се о изазовима везано за спровођење Програма;
- Учешће на *SIGMA* радионици за припрему Извештаја о спровођењу Програма и унапређењу Програма за реформу управљања јавним финансијама, одржаној у Врњачкој бањи од 25. до 27. јула 2017. године; уз помоћ *GIZ* пројекта „Реформа јавних финансија“, која је била посвећена унапређењу извештавања, а у складу са препорукама Европске комисије и сугестијама *SIGMA*.

Имајући у виду да је Програм реформе управљања јавним финансијама блиско повезан са процесом преговарања и приступања у ЕУ, програмирањем и спровођењем ИПА, секторском буџетском подршком, Технички секретаријат Програма свакодневно је у контакту са члановима Радне групе на разне теме. Имајући у виду наведено, одржани су бројни састанци у сврху:

- Прикупљања прилога за припрему два полугодишња извештаја о спровођењу Програма, као и за припрему Годишњег извештаја;
- Прикупљања прилога и одржавање припремних састанака поводом учешћа на састанцима Посебне групе за реформу јавне управе са Европском комисијом, марта 2016. године и марта 2017. године, и са Одбором за спровођење ССП-а, априла 2016. године, као и за Извештај о напретку за 2016. годину;
- Консултација за време рада на секторској буџетској подршци за Реформу јавне управе кроз Програм ИПА2015, након испуњења предуслова за повлачење транши секторске буџетске подршке и припрему и ажурирање секторског *MTEF* за РЈУ;
- Прикупљања информација о захтевима за техничку помоћ у оквиру секторске буџетске подршке за РЈУ и припрема Пројектних задатака (ToR);
- Учествовања у координационим платформама секторске буџетске подршке за РЈУ;
- Припреме и спровођења Акционог плана за имплементацију препорука Вертикалне функционалне анализе Министарства финансија спроведене од стране Светске банке;
- Учешћа на састанцима Секторске радне групе за реформу јавне управе, које организује Канцеларија за европске интеграције⁴ са донаторском заједницом. До сада, организован је само један састанак на тему реформе управљања јавним финансијама са донаторима, а планирано је да се организују чешће;

⁴ Новим Законом о министарствима од августа 2017. године, Министарство за европске интеграције.

- Учешћа на ИПА колегијумима Министарства финансија, на којима учествују сви корисници и потенцијални корисници ИПА и билатералне помоћи Министарства финансија (три састанка су одржана у 2016. години и један у 2017);
- Организовање две радионице за дефинисање активности ГИЗ пројекта „Реформа јавних финансија“, у марту и децембру 2016. године.

Први Дијалог о политици Програма реформе управљања јавним финансијама одржан је 13. јуна 2017. године у Београду, којим је председавао министар финансија, а организован је уз подршку ГИЗ пројекта „Реформа јавних финансија“. Напредак о спровођењу Програма је презентована по стубовима, са акцентом на области вишегодишњег програмског буџетирања, извештавања о извршењу буџета и јавним набавкама. Програм је такође презентован у ширем контексту других стратешких докумената и реформи, ИПА подршке и процесу преговарања и приступања у ЕУ. Интересовање представника цивилног друштва углавном је био сконцентрисано на ревизију и методологију капиталних пројеката у области заштите животне средине, побољшања рада буџетске инспекције на регионалном нивоу, ревизије у сектору здравства, као и заштите интерних ревизора у извршавању њихових функција. Дијалог о политици УЈФ ће бити успостављен као редовна пракса како би се цивилно друштво и заинтересоване стране информисале и консултовале о процесу спровођења Програма, и ради добијања корисних повратних информација од учесника састанака.

Организације цивилног друштва су укључене у дијалог о управљању јавним финансијама и биће позване да учествују у процесу ревизије Програма. Тренутно нису укључене у процес извештавања, с обзиром на то да је сврха извештаја да се оцени напредак који је постигнут у складу са циљевима усвојеног Акционог плана. Сви извештаји се објављују на интернет страници Министарства финансија. Како би се постигла видљивост, транспарентност и унапредила комуникација са свим релевантним учесницима, на почетној страници Министарства финансија <http://www.mfin.gov.rs> је направљен посебан банер који се односи на УЈФ, као и електронска адреса rfmdijalog@mfin.gov.rs путем које организације цивилног друштва могу директно давати препоруке за унапређење процеса управљања јавним финансијама.

Програм се такође прати са аспекта обавеза које се односе на преговоре са ЕУ, и представља важан инструмент за програмирање ИПА и билатералне донаторске подршке.

Од изузетне је важности то што је Програм усаглашен са другим стратешким документима Владе Републике Србије. Реформа јавних финансија је једна од кључних стубова Стратегије реформе јавне управе (РЈУ) и пратећег Акционог плана. Кључне активности у областима, буџетског планирања и припреме, финансијске контроле и јавних набавки се даље дефинишу у оквиру трећег посебног циља Акционог плана за спровођење Програма РЈУ, усвојеног у марту 2015. године. Програм реформе управљања јавним финансијама за период 2016-2020 употпуњује Стратегију РЈУ. Такође утврђује се стратешки оквир за детаљније стратегије у извесним подобластима јавних финансија, као што су на пример Стратегија развоја јавне интерне финансијске контроле у РС за период 2017-2020, Програм трансформације Пореске управе, Стратегија за одобравање и превенцију за неизмирене

обавезе, Национална стратегија за борбу против корупције, Стратегија развоја јавних набавки Републике Србије за период 2014-2018. итд.⁵

Програм реформе управљања јавним финансијама базира се на релевантним документима из области европских интеграција, почевши од Споразума о стабилизацији и придруживању са Европском унијом и у сагласности је са свим обавезама које је Република Србија преузела у процесу преговарања за приступање ЕУ. Програм реформе управљања јавним финансијама представља важан документ у програмирању развојне помоћи од стране ИПА фондова и других извора финансирања.

Фискална стратегија за период 2017-2019 препознаје Програм реформе управљања јавним финансијама 2016-2020 као један од кључних процеса за успешно спровођење програма консолидације фискалног система. Значајне реформске активности, у области прихода и расхода резултирају смањењу дефицита јавног дуга, као и побољшању процедура свеукупног буџетског процеса, почевши од фазе планирања на средњорочном нивоу, до контроле и ревизије трошења буџетских средстава. Побољшање процедура које се односе на планирање, спровођење и контролу с једне стране и повећање ефикасности институција које су задужене за прикупљање прихода с друге стране, доприносе и подржавају програм консолидације фискалног система. Програм економских реформи – ЕРП је документ који на годишњем нивоу израђује Влада Републике Србије, као земља кандидат за чланство у ЕУ, у сврху учвршћивања платформе за ефикасније фискално планирање и координацију економских политика, као и укључивање у Европски семестар „light”. У смерницама Европске комисије за припрему Програма економских реформи за период 2016 – 2018, 2017 – 2019. и 2018-2020 наглашава се значај области управљања јавним финансијама. Поред чињенице да је питање јавних финансија присутно у прва три поглавља документа Програма економских реформи, једна од области са највећим приоритетом у оквиру поглавља 4-6, која се односе на приоритетне структурне реформе – јесте област управљања јавним финансијама. У тој области – Управљање јавним финансијама у оквиру документа ЕРП 2016-2018 и ЕРП 2017-2019, дефинисане су две приоритетне структурне реформе – 1. Трансформација Пореске управе и 2. Побољшање управљања капиталним инвестицијама, које су преузете из Програма реформе управљања јавним финансијама.

Посебна група за РЈУ, са Европском комисијом као копредседавајућим и Министарством за државну управу и локалну самоуправу Републике Србије, као и посебним телом за праћење спровођења ССП-а, са примарним задатком да прати реализацију Стратегије реформе јавне управе и пратећег Акционог плана, ће и даље служити као прикладан инструмент комуникације, координације и извештавања о реформама јавне управе у Републици Србији. Трећи састанак Посебне групе за реформу јавне управе одржан је у Београду марта 2017. године. На састанку је била представљена прва година имплементације Програма, као и реализоване активности.

Извесне области из Програма биће детаљно обрађене и у оквиру адекватних преговарачких поглавља, нарочито у Поглављу 32 – Финансијски надзор, 16 - Опорезивање, 17 - Економска и монетарна питања, 29 – Царинска унија, 33- Финансијска и буџетска питања, 5 – Јавне

⁵ Због своје комплексности извештаји о спровођењу тих под-стратегија биће припремљени одвојено, док у овом извештају укључиће само оне области предвиђене Акционим планом Програма

набавке, итд. Праћење спровођења Секторске буџетске подршке у области Реформе јавне управе ИПА 2015, као и других облика коришћења овог инструмента подршке, такође представља један од начина праћења спровођења одређених делова Програма. Наведени видови сарадње са Европском комисијом ће се наставити и представљаће значајан допринос побољшању спровођења Програма.

Процес реформи управљања јавним финансијама се односи на, и садржан је у вертикалној функционалној анализи Министарства финансија, спроведеној у току 2016. године, од стране Светске банке. Извесне препоруке из Акционог плана вертикалне функционалне анализе су одвојене и груписане у посебном Акционом плану за имплементацију препорука из вертикалне функционалне анализе Министарства финансија, а које су презентоване и одобрене од стране Савета за реформу јавне управе 29. децембра 2016. године⁶. Резултати функционалне анализе ће бити узете у обзир у будућем побољшању Програма.

⁶ Акциони план за имплементацију препорука из вертикалне функционалне анализе Министарства финансија је саставни део Индикатора 1 Секторског реформског уговора за Сектор реформе јавне управе из ИПА 2015 Програма - *Акциони планови за имплементацију препорука хоризонталне функционалне анализе и вертикалне функционалне анализе Министарства финансија усвојени од стране Савета за реформу јавне управе.*